

Sygn. akt I C 119/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2019 roku

Sąd Rejonowy w Limanowej I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Paweł Cetnarowski
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Ewa Gawron

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2019 roku w Limanowej

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku Spółdzielczego w L.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą we W.

o zwolnienie spod egzekucji

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża powoda kosztami procesu;

III. zwraca powodowi Bankowi Spółdzielczemu w L. kwotę 100,00 (stu) złotych tytułem nadpłaconej opłaty sądowej od pozwu;

IV. zwraca pozwanej (...) S.A. we W. kwotę 1.292,39 (jeden tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt dwa 39/100) złotych tytułem zwrotu niewykorzystanej zaliczki.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Limanowej

z dnia 26 lutego 2019 roku

Pozwem z dnia 10 lutego 2017 roku – strona powodowa Bank Spółdzielczy w L. domagała się od (...) S.A. we W. zwolnienia spod egzekucji ruchomości stanowiącej jej własność – a to polewarki do lakieru (...)60 nr seryjny 69, rok produkcji 2013. Strona powodowa domagała się również zasądzenia kosztów procesu.

Uzasadniając swoje żądanie, powołano następujące twierdzenia: w dniu 18 stycznia 2017 roku, strona powodowa uzyskała informacje o zajęciu przez komornika sądowego przy tutejszym Sądzie - Ł. W. ruchomości należącej do niej. Ruchomość ta stanowi własność banku. Wierzyciel odmówił zwolnienia ruchomości spod zajęcia.

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa

i zasądzenie kosztów, argumentując, że strona powodowa wadliwie wezwała pozwaną o zwolnienie spod zajęcia jak również że przedłożona przez powodowy bank umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie budzi wątpliwości, albowiem ten sam bank skierował do tożsamej ruchomości egzekucję, egzekwując własne należności. Stąd strona pozwana twierdziła, że de facto umowa była antydatowana i wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu chemii na okoliczność ustalenia rzeczywistej daty złożenia podpisów na dokumencie umowy.

Dłużnik (...) Sp. z o.o. nie zajęła stanowiska w postępowaniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W sprawie KM 968/16 z wniosku wierzyciela (...) S.A. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Limanowej Ł. W. wszczął egzekucję z ruchomości – polewarki do lakieru (...)60 nr seryjny 69, rok produkcji 2013. Ruchomość tę komornik Ł. W. zajął w dniu 16 stycznia 2017 roku. Wcześniej, bo w dniu 22 grudnia 2016 roku, komornik sądowy M. G., realizując zabezpieczenie, dokonał zajęcia ruchomości w tym polewarki (...) (pkt 4 protokołu k. 16 akt KM), gdzie w protokole zajęcia wskazano, iż osoba reprezentująca dłużnika wskazała, iż ruchomości te objęte są „zastawem” na rzecz Banku Spółdzielczego w L.. Komornik M. G. zwolnił ruchomości z zabezpieczenia, zaś komornik Ł. W. po zajęciu zawiadomił powodowy bank (k. 22 akt KM). Bank o zajęciu dowiedział się w dniu 18 stycznia 2017 roku.

/Dowód: dokumenty w aktach KM 968/18, zeznania Komornika Sądowego Ł. W. (k. 140/2)./

Umową przewłaszczenia na zabezpieczenie z dnia 7 stycznia 2014 roku, zawartą pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. i Bankiem Spółdzielczym w L., przeniesiono na bank własność polewarki do lakieru DALB-60 nr fabryczny 69, rok budowy 2013, tytułem zabezpieczenia wierzytelności kredytowych.

/Dowód: umowa (k. 3-5)./

Po zajęciu bank wystąpił do pozwanej spółki o zwolnienie spod zajęcia polewarki, jednak spotkał się z odmową. Jako uzasadnienie podniesiono argumentację dotyczącą antydatowania umowy.

/Dowód: pisma (k. 6, k. 7-8, k. 37-38)./

Prawomocnym postanowieniem z dnia 16 grudnia 2017 roku komornik sądowy Ł. W. umorzył egzekucję z wniosku (...) S.A. przeciwko (...) Sp. z o.o. z uwagi na przyjęcie iż egzekucja jest bezskuteczna (art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.). Powyższe postanowienie doręczono pełnomocnikowi (...) S.A. w dniu 21 grudnia 2017 roku. Postanowienie to zapadło pomimo tego, że postanowieniem z dnia 14 lutego 2017 roku, doręczonym z urzędu komornikowi w dniu 20 lutego 2017 roku (k. 21), tutejszy Sąd udzielił zabezpieczenia stronie powodowej na czas trwania postępowania – poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego w części dotyczącej egzekucji z nieruchomości: polewarki do lakieru (...).

/Dowód: dokumenty w aktach KM 968/18, zeznania Komornika Sądowego Ł. W. (k. 140/2), postanowienie o zabezpieczeniu (k. 17)./

Wobec umorzenia egzekucji stan faktyczny w sprawie był w zasadzie bezsporny i wynikał z dokumentów w aktach komorniczych, których autentyczności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała. Opinia biegłych KWP w K. nie wykazała zasadności twierdzeń pozwanej spółki co do antydatowania umowy. Obecność 2-fenoksyetanolu na samym podłożu badanego dokumentu, wykluczyła możliwość prób jego datowania czy chociaż prób ustalenia przedziału czasowego w jakim został sporządzony. Strona pozwana wniosła o podjęcie czynności związanej z wydatkami, czynność ta nie potwierdziła zasadności jej twierdzeń. Zatem to strona pozwana winna ponieść wydatki

związane z tą czynnością. Nie budziły również wątpliwości zeznania komornika, które pozostawały spójne z dokumentacją zgromadzoną w sprawie.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Jeżeli dłużnik zaprzecza prawu powoda, należy oprócz wierzyciela pozwać również dłużnika. Powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany

w przepisach odrębnych (art. 841 §1, § 2 i § 3 k.p.c.)

Lektura powołanych przepisów prowadzi do wniosku, iż zwolnienia spod egzekucji domagać się można jeżeli wykazane zostanie, iż w toku określonej egzekucji doszło do zajęcia przedmiotów (lub praw) należących do osoby trzeciej i zajęcie to narusza prawa tejże osoby. W literaturze podnosi się, że powództwo o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji stanowi środek merytorycznej obrony osoby trzeciej, której prawa zostały przez egzekucję naruszone. Powództwo ekscydencyjne, nie jest ukierunkowane na zwalczanie tytułu wykonawczego, ale zmierza do przeciwstawienia się prowadzeniu egzekucji z określonego przedmiotu.

Należy wskazać, iż po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 § 1 k.p.c.).

W przedmiotowej sprawie prawomocnym postanowieniem komornika z dnia

16 grudnia 2017 roku doszło do umorzenia postępowania egzekucyjnego. Wierzyciel – będący pozwanym w przedmiotowej sprawie, postanowienia tego nie skarżył. Ustawowe skutki umorzenia postępowania egzekucyjnego normuje art. 826 k.p.c. stosownie do którego, umorzenie postępowania egzekucyjnego powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, lecz nie pozbawia wierzyciela możliwości wszczęcia ponownej egzekucji, chyba że z innych przyczyn egzekucja jest niedopuszczalna. Umorzenie postępowania egzekucyjnego nie może naruszać praw osób trzecich.

W związku z powyższym, egzekucja w sprawie KM 968/16 nie toczy się, zaś przedmiot objęty powództwem, został zwolniony od zajęcia.

Należało jednak rozważyć, czy postanowienie komornika wywołało skutki

w obrocie prawnym. W ocenie Sądu, zawieszenie egzekucji w trybie zabezpieczenia dokonane przez sąd, wyklucza samodzielne umorzenie egzekucji przez komornika – w szczególności z powołaniem się na przesłankę określoną w art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. (ubóstwo majątku dłużnika). Zajęty przez komornika przedmiot wyceniony był na kwotę 20.000 złotych (k. 21 akt KM), przedmiotem egzekucji były odsetki (260,02 zł) i koszty procesu (1.418,00 zł). Dysproporcja pomiędzy wartością zajętego przedmiotu a wartością egzekwowanego świadczenia nie upoważnia do stosowania art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. Chcąc umorzyć egzekucję komornik winien najpierw podjąć zawieszony postępowanie w zakresie egzekucji z ruchomości – polewarki do lakieru (...) 60, a dopiero potem rozważać przesłanki umorzenia. Jednakże komornik nie jest i nigdy nie był upoważniony do podejmowania postępowania zawieszonego przez Sąd, albowiem sprzeciwiałoby się to celowi zabezpieczenia. Zatem postanowienie komornika było wadliwe proceduralnie i wydane z naruszeniem prawa. Pomimo tego, postanowienie to uprawomocniło się i nie może być taktowane jako nieistniejące. Nie ma ono charakteru orzeczenia „non existens” lecz jest orzeczeniem wydanym z naruszeniem przepisów postępowania, które na skutek niezaskarżenia i braku sygnalizacji do podjęcia działań nadzorczych nad komornikiem w trybie art. 759 § 2 k.p.c. uprawomocniło się i wywołało skutki w obrocie cywilnoprawnym.

Okoliczności te powodują, że powództwo nie może zostać uwzględnione. Po wniesieniu pozwu umorzone zostało postępowanie egzekucyjne co do przedmiotu, którego zwolnienia spod egzekucji strona powodowa się domagała, Sąd zatem oddalił powództwo jako bezprzedmiotowe z uwagi na niespełnienie przesłanek z art. 841 § 1 k.p.c.

O kosztach Sąd orzekł na zasadzie słuszności (art. 102 k.p.c.), uznając, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, który pozwala na odstępianie od obciążenia kosztami postępowania strony przegrywającej (powodowego banku). Jak wskazano powyżej strona pozwana – reprezentowana w postępowaniu egzekucyjnym przez tożsamego pełnomocnika, otrzymała odpis postanowienia

w przedmiocie umorzenia egzekucji w dniu 21 grudnia 2017 roku (k. 62 akt KM). Mając to na uwadze, strona pozwana zdawała sobie sprawę jakie skutki prawne wywoła umorzenie egzekucji w zakresie dokonanego zajęcia, a co za tym idzie,

w zakresie wyniku przedmiotowej sprawy. Mimo tego strona pozwana nie złożyła skargi na to orzeczenie. Z kolei powodowy bank, jak osoba trzecia (której prawa to postanowienie naruszało w zakresie w jakim miało wpływ na przedmiotowy proces) nie miała wiedzy o umorzeniu postępowania, bo nie była jego stroną. Powodowy bank działał w zaufaniu do treści postanowienia przedmiocie zabezpieczenia wydanego przez Sąd. Stąd też brak jest podstaw aby obciążać stronę powodową kosztami przedmiotowej sprawy.

O zwrocie opłaty orzeczono na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (strona uiszcza łącznie 1.100 złotych opłat (k. 19, k. 100). Oplata należna wynosiła 1.000 złotych. Wniosek o zabezpieczenie zawarty w pozwie nie podlega opłacie (art. 69 pkt 1 in fine ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

O zwrocie nadpłaconej zaliczki orzeczono na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (w sprawie uiszczono łącznie zaliczki na kwotę 2.500 zł - 1.500 złotych (k. 43) i 1.000 złotych (k. 62). Wydatki związane z opinią biegłego wyniosły 1.207,61 złotych. Stąd do zwrotu pozostała kwota 1.292,39 złotych.

SSR Paweł Cetnarowski